

Indhold

Forord 9

Introduktion 13

Fællessangens betingelser – og dens potentialer 14

Karl Clausens begreber 16

Fællessang opstår i Danmark 19

Hovedstaden: Klubviser og selskabsvisesang ca. 1770-1820 19

Landet: Folkelig Brorsonsang ca. 1820-1900 33

Harbøøresang 44

Marseillaise-intonationer – og krigssange 46

Sang bliver skolefag 54

Impulser og forberedelser 54

”Bedre sange til almuen” 56

J.A.P. Schulz i København 1787-95 62

Blaagaard, Jonstrup og Zinck 69

Sangfaget i skolelovene 1814 71

Sangfaget i sparetider 74

Den indbyrdes undervisning 77

Berggreens skolesangsværk 1834-76 82

A.P. Berggreen 82

Principper og synspunkter 85

Tekstunivers 87

Musikalsk univers 94

Borgerlig fællessang indtil 1850 103

Politisering, nationalisering og borgerlig selskabelighed 103

Fire sangbøger udgivet af Selskabet til Trykkefrihedens rette Brug: 109

I Hertz' sangbog 110

II Fabricius' Samling af fædrelandshistoriske Digte 113

III Berggreens melodisamling 115

Først og størst – om Danmark dejligst vang og vænge 120

IV Ny Samling af fædrelandske Sange 122

Myten om Vartovsangen 126

Opgør med rationalismens kirkesang 127

Berggreens rolle 128

Et førstehandsvidne: Th. Fenger 131

Rungs rolle 132

Myten får form og overleveres: Thrane – Arnholtz – Glahn m.fl. 133

Myten dementeres fra flere sider 137

Grundtvigsk Fællessang 1840-1914 140

Mobilisering gennem sang 140

At vække fortiden til live gennem sang 142

Mands Minde-foredragene: fællessang og vekselvirkning 144

Sangbøger til tiden 148

Regens-Visebogen 1848 151

Danske Samfunds visebøger 156

Sangbøger med almengyldigt sigte 163

Højskolen 166

Højskolesangen på Rødding Folkehøjskole 167

Bondehøjskolen i Uldum 170

Christen Kolds oplivelsesskole 171

Nederlaget og folkehøjskolens åndelige frontkæmpere 175

Den første sangbog for højskoler 176

De treenige sangbøger: Askov, Testrup og Vallekilde 179

Højskolen og sangens betydning	184
Mathias Steenstrup – højskolens tilsynsmand	189
Nutzhorn, forsanger og sanglærer	193
Højskolens eftersange	195
Laursen og Bek og Mellerup	200
Foreningen for højskoler og landbrugsskoler får egen sangbog	202
Sangbog uden for tiden?	205
Sangen eller sangene? Debatter i Højskolebladet	207
"Skal Højskolen dømmes efter dens Sang, vil den blive fordømt"	209
Hvad der bør gøres – forskellige løsningsforslag	212
Legemsøvelser kontra stemmeøvelser	213
Er sangvalget tidssvarende?	216
Johan Borups Sangbog	218
Grundtvigsk fællessang 1850-1914	219

Sanginspektører for skolen 1859-1914 222

Sanginspektører	222
Berggreens periode 1859-1880	222
Viggo Sannes periode 1880-1896	228
Sang og strid i provisorietiden	234
Nebelongs periode 1896-1914	235

Fremad til arbejdersang 242

Fællessang og socialisme i dansk arbejderbevægelse frem til 1914	242
Arm i arm	246
Fremtidshåb og revolutionære minder	253
Sangfortællinger om dansk historie	262
At synge med – og mod	267
Den fællessyngende arbejder	270
Kampen om "Internationale"	276
Krig, splittelse og traditionsbrud	280

Forenings-Danmark synger 283

Typer af fællesskaber 284

Specifikt og alment i sangbøgerne 290

Melodier 295

Melodisituationen omkring århundredskiftet 298

Tids- og kulturlag i højskolens melodier (Vad og Kirkegård) 299

Nogle karakteristiske typer af nationale melodier 316

Folkets Sangbog 1903 326

Litteratur 333

Forfattere 351

Register 353